

Blik op werk

t.a.v. mevrouw Schilder
Churchillaan 11
3500 GS Utrecht

Onderwerp:
Informatie over Kwalificaties NT2-docenten

Amsterdam, 22 december 2015

Geachte mevrouw Schilder, beste Lidy,

De kwestie die u aandraagt in uw brief van 16 november is ook voor ons een lastige kwestie. De afgelopen jaren is de BVNT2 al vaker benaderd met de vraag: Waarom is mijn onderwijsbevoegdheid niet voldoende om als NT2-docent te werken? Het standpunt van de BVNT2 zullen we hieronder toelichten.

Kernpunt is wel dat wij niet – zoals u stelt in uw brief – gemachtigd zouden zijn om diploma's geldig of ongeldig te verklaren. Wij voelen ons wel de aangewezen partij om op te komen voor de NT2 vakbekwaamheid. Zolang het ontbreekt aan wettelijke bepalingen en voorzieningen omtrent de erkenning en borging van het 'vak' NT2, voelen we ons ook verantwoordelijk voor de beschrijving van de competenties van in onze ogen bekwame NT2-docenten en voor de ontwikkeling van open en transparante procedures om die vakbekwaamheid te verwerven en/of aan te tonen.

Hierbij onze toelichting:

1. Er zijn geen lerarendiploma's voor bevoegd NT2-docent. Het enige diploma waar NT2 expliciet wordt benoemd, is het diploma van de urgentieopleidingen voor de basiseducatie van eind jaren 80, begin jaren 90 van de vorige eeuw. Degene die twee vakken met succes had afgerond binnen die opleiding was bevoegd voor vijf vakken in de Basiseducatie (NT2 was dus één van de vijf vakken). De bevoegdheid voor Basiseducatie is later erkend in de Wet Educatie en Beroepsonderwijs.
2. Er zijn natuurlijk wel door de wetgever erkende lerarendiploma's van de lerarenopleidingen (PA, pabo, NLO, Lerarenopleidingen 2e graads bevoegdheid, etc.). Maar omdat die opleidingen doorgaans gericht zijn op 'regulier' onderwijs en weinig of geen aandacht besteden aan NT2-onderwijs, beschouwen wij die niet als NT2-diploma's. We weten wel dat er soms op lerarenopleidingen mogelijkheden voor een specialisatie NT2 werden geboden.

3. De BVNT2 heeft in 2005 een competentieprofiel voor de NT2-docent laten ontwikkelen; omdat dat er niet was. Er werden in de periode 1980 en 2005 diverse nascholingsactiviteiten of docententrainingen aangeboden: groot of klein; algemeen of gespecialiseerd; vanwege educatieve faculteiten, landelijke ondersteuners, gemeentelijke educatieve centra, regionale steunpunten, universiteiten, etc. etc.; het waren er tientallen of misschien wel nog meer. Al die activiteiten hebben een bijdrage kunnen leveren aan de deskundigheidsbevordering van de NT2-docent, maar elke activiteit had een eigen curriculum en een eigen doelstelling of specialisatie (bij voorbeeld Nederlands op de werkvloer; NT2 in de beroepsopleiding; Buitenschools leren; Differentiatie en Klassenmanagement in NT2, etc.).
4. Met de komst van het Competentieprofiel NT2-docent zijn alle relevante (sub)vaardigheden en kennisaspecten samen genomen en benoemd. Dat Competentieprofiel werd in die tijd (2005) door iedereen in het veld aanvaard. In dat jaar heeft de BVNT2 ook de EVC-procedure laten ontwikkelen en laten uitproberen door de lerarenopleiders. Uiteindelijk zijn met enkele formele lerarenopleiders afspraken gemaakt over de inrichting van de EVC-procedure en over de verstrekking van bewijzen van bekwaamheid (convenanten BVNT2 & Lerarenopleiders).
5. Doel van de EVC-procedure was om een algemeen certificaat beschikbaar te maken, volgens de principes van het gangbare EVC-model, voor docenten die a. al lang als NT2-docent werkten en dus veel vaardigheden in de praktijk hadden opgebouwd, b. in het verleden veel verschillende soorten (na-, en bij-)scholing hadden gevolgd (zie hierboven) en c. deze theoretische en praktische competenties konden aantonen en zodoende konden verzilveren in een algemeen erkend certificaat.
6. De EVC-procedure bood dus de mogelijkheid voor ervaren en op verschillende manieren bijgeschoolde NT2-docenten om de NT2-docent-bekwaamheid te bewijzen ten overstaan van een daartoe aangewezen instelling (een reguliere lerarenopleiding). Wij hebben ons nooit willen uitspreken voor of tegen bepaalde cursussen deskundigheidsbevordering van kortere of langere duur of van recente datum of lang geleden. De BVNT2 heeft steeds gezegd: als uw NT2-docentdeskundigheid de opbrengst is van die opleidingen en van uw praktijkervaring, dan kunt u dat aantonen in het portfolio dat u inbrengt en het assessment dat u aflegt in het kader van de EVC-procedure.
7. De lerarenopleidingen die de post-bacheloropleidingen (voorheen post-hbo) voor NT2-docenten uitvoerden hebben in 2005 afgesproken dat zij in hun curriculum en hun beoordeling van kennis en vaardigheden van NT2-docenten in opleiding het Competentieprofiel als uitgangspunt en als onderlegger voor de inhoud van het programma zouden nemen. Daarom ligt er voor ons een streep tussen vóór en na 2005. Sindsdien hebben de NT2-lerarenopleidingen ook de praktijkcomponent steeds meer uitgebreid, maar centraal staan nog steeds de vakinhoudelijke en didactische bekwaamheden.

8. We hebben die streep niet getrokken om bepaalde certificaten van nascholing te diskwalificeren; die certificaten zullen altijd nog steeds hun waarde bewijzen in de EVC-procedure. De docent bewijst het gewicht en het belang van eerder gevolgde cursussen in de EVC-procedure.
9. We hebben die streep ook getrokken vanwege het belang van de Kwaliteitsborging van NT2-docenten. We hebben allerlei overwegingen over Kwaliteit van NT2-onderwijs (zie het Handvest Kwaliteitszorg NT2). De kwaliteit van de NT2-les is in onze ogen voor een heel groot deel verbonden met de kwaliteit van de NT2-docent. En dan gaat het natuurlijk om aantoonbare kwaliteit: daarom is het Competentieprofiel uitgangspunt van zowel de EVC-procedure als de NT2-lerarenopleidingen. Iedereen heeft toegang tot één van de twee.
10. Het is niet aan de BVNT2 om te bepalen wie, waar mag worden aangesteld t.b.v. NT2-lessen. NT2 wordt gegeven aan expats en arbeidsmigranten door particuliere instellingen, NT2 wordt gegeven in ISK's van het voortgezet onderwijs, NT2 wordt gegeven aan buitenlandse studenten in mbo en hoger onderwijs, NT2 wordt gegeven aan vluchtelingen, NT2 wordt gegeven aan inburgeraars en aan naturalisanten, etc. etc. In elk domein kunnen bewijzen van bevoegdheid en bekwaamheid gevraagd worden. Vanwege de BVNT2 wordt een keurmerk voor bekwaam NT2-docentschap gegeven. We bemoeien ons niet met de manier waarop mensen worden aangesteld en benoemd.

We hopen dat we hiermee voldoende gedetailleerd onze overwegingen hebben toegelicht.

Met vriendelijke groet,

Bas van Eerd, voorzitter,
Simon Verhallen, bestuurslid.